

Як видно з рис 2. основою бюджетних «центрів відповідальності» є укрупнені «центри витрат», що беруть участь у господарській діяльності підприємства. Господарські процеси, що відбуваються на відповідних «центрах витрат», в свою чергу формують основу що підлягає бюджетуванню. Найменш укрупненим елементом у синтезованій системі є структурні одиниці яким відповідають «місця виникнення витрат».

Виходячи з вищевикладеного, методика формування бюджету повинна включати такі етапи:

- методичне забезпечення і підготовку фахівців;
- аналіз існуючої системи обліку, планування, документообігу;
- розробка економічних моделей, що визначають основні шляхи закономірного розвитку підприємства;
- формування технології складання бюджету;
- аналіз та апробація механізму «бюджетування» в умовах підприємства;
- розподіл обов'язків з підготовки документообігу для складання бюджету між структурними підрозділами та конкретними виконавцями, визначення форматів запропонованих документів та строків їх підготовки;
- розробку зведеного бюджету підприємства на основі представленої інформації та результатів його фінансово-господарської діяльності, з урахуванням поставлених цілей розвитку;
- розробки методики та контролю виконання бюджету, процедур поточних коригувань бюджету при змінах зовнішніх і внутрішніх умов;
- автоматизацію, вибір фінансової моделі та комп'ютерного і програмного забезпечення.

**Висновок.** Необхідною умовою бюджетування на олійно-жирових підприємствах є побудова управлінського обліку за «місцями виникнення витрат», «центрами витрат» та «центрами відповідальності», в якості яких на вказаних підприємствах виступають технологічні цехи-переділи.

#### Джерела та література:

1. Голов С. В. Управлінський облік. Підручник. – 4-те вид. – К.: Лібра, 2008. – 704 с.
2. Нападковська Л. В. Управлінський облік: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. – К. : Книга, 2004. – 544 с.
3. Кузьмін О. Є. Бюджетування в системі управління організацією: теоретичні та прикладні засади: [монографія] / О. Є. Кузьмін, О. Г. Мельник. – К.: Кондор, 2007. – 234
4. Чумаченко М., Білоусова І. Проблеми обліку виробничих витрат і калькулювання собівартістю продукції в промисловості / М.Чумаченко, І. Білоусова// Бухгалтерський облік і аудит. – 2009. – №4. – С.3-10.
5. Щипанова О. В. Досвід упровадження системи управлінського обліку на українських підприємствах на сучасному етапі / О. В. Щипанова, А. В. Галенко // Економічний простір. – 2011. – № 48/2. – С. 317-325.

Губенко Я.Я., Михальчук Л.В.

УДК 330.322

## ЗАРУБІЖНІ ІНВЕСТИЦІЇ ЯК ДЖЕРЕЛО ПОКРАЩЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

***Анотація.** У статті досліджується динаміка залучення прямих іноземних інвестицій у різні періоди розвитку національної економіки України. Проаналізовано фактичний стан інвестування в Україні, а також позитивні та негативні прояви прямих іноземних інвестицій та їх роль у розвитку національної економіки. Розглянуто економічну сутність прямих іноземних інвестицій. Запропоновано заходи щодо поліпшення структури іноземного інвестування. Доведено необхідність активізації залучення прямих іноземних інвестицій в пріоритетні сектори економіки.*

***Ключові слова:** прями іноземні інвестиції, класифікація прямих іноземних інвестицій, інвестиційна привабливість, залучення інвестицій.*

***Аннотация.** В статье исследуется динамика привлечения прямых иностранных инвестиций в различные периоды развития национальной экономики Украины. Проанализированы фактическое состояние инвестирования в Украине, а также положительные и отрицательные проявления прямых иностранных инвестиций и их роль в развитии национальной экономики. Рассмотрена экономическая сущность инвестиций. Предложены меры по улучшению структуры иностранного инвестирования. Доказана необходимость активизации привлечения иностранных инвестиций в приоритетные сектора экономики.*

***Ключевые слова:** прямые иностранные инвестиции, классификация прямых иностранных инвестиций, инвестиционная привлекательность, привлечение инвестиций.*

***Summary.** The article examines the dynamics of direct foreign investment in different periods of development of the national economy of Ukraine: shows the volume of foreign direct investment in Ukraine, the distribution of direct foreign investment by economic activity, the distribution of foreign direct investment by major regions, recipients of investments in Ukraine. Analysis of the actual state investment in Ukraine, as well as the positive and negative effects of direct foreign investment and its role in national economic development. We consider the classification of direct foreign investment and presented their comparative economic nature. The analysis of foreign investment as a source for improving the economy of Ukraine. Some measures to improve the structure of foreign investment to improve the socio-economic development regions of Ukraine. The necessity of intensification of foreign direct investment in priority sectors.*

***Key words:** foreign direct investment, the classification of foreign direct investment, investment attraction, attraction of investments.*

**Постановка проблеми:** сьогодні Україна потребує якісних змін у сфері економіки. Так загалом відомо, що економічне зростання та реформування економіки України неможливо без потужного фінансування. Зазвичай такі процеси відбуваються шляхом іноземного інвестування. Іноземні кошти, які надходять до держави сприяють створенню сприятливого інвестиційного клімату, як результат зростає обсяг виробництва, збільшується національний дохід, країна стає конкурентоспроможною на світовому ринку.

**Актуальність теми.** В Україні наявний дефіцит внутрішніх джерел фінансування, тому іноземні інвестиції є тим ресурсом, за допомогою якого може бути досягнуто економічний розвиток держави, підвищення ефективності функціонування підприємств, а в результаті і розвиток відповідних регіонів.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Дослідженню проблем залучення зарубіжних інвестицій для України приділялась увага вітчизняними вченими: С.М. Тесля [2], А. Федулова [3], І.Д. Фаріон [4], С.О. Полковниченко [5], а також відображались у працях зарубіжних вчених.

**Метою даної статті** є дослідження ролі іноземних інвестицій у формуванні економіки України.

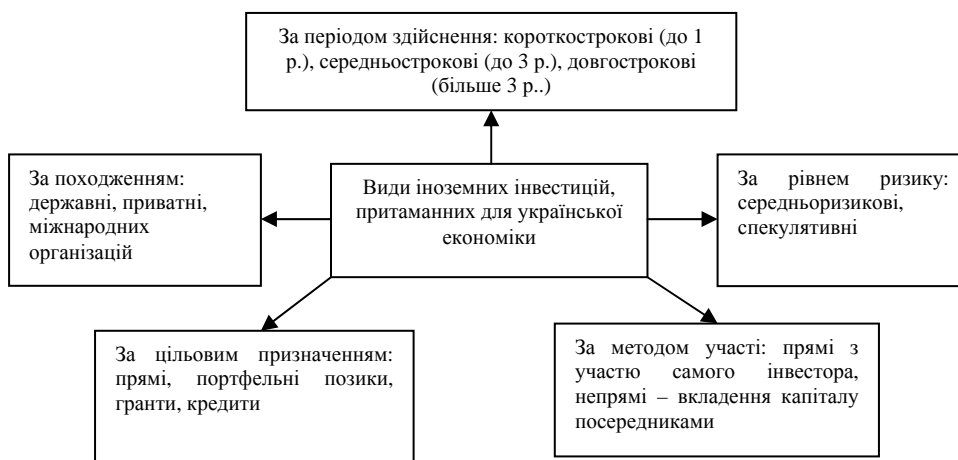
**Виклад основного матеріалу:** Дослідження ролі зарубіжних інвестицій у формуванні економіки України доцільно розпочинати з визначення поняття іноземних інвестицій, яке наведено у таблиці 1.

**Таблиця 1.** Аналіз поняття «іноземні інвестиції»

Автор	Поняття «іноземні інвестиції»
Закон України «Про режим іноземного інвестування»	Цінності, що вкладаються іноземними інвесторами в об'єкти інвестиційної діяльності відповідно до законодавства України з метою отримання прибутку чи досягнення соціального ефекту [1].
С. М. Тесля	Матеріальний й нематеріальний капітали, які вкладають держава, компанія чи підприємець в інші підприємства за кордоном для отримання підприємницького прибутку, за умови довготермінового економічного інтересу та наявності права брати участь в управлінських рішеннях. [2].
Ф. Федулова	Стаття платіжного балансу, проведення по якій характеризують розмір відтоку із країни або припливу в її національну економіку через кордон капіталу, призначеного для створення, розширення або модернізації підприємств, що виробляють товари або надають послуги [3].

Іноземні інвестиції у світі поділяються на найрізноманітніші види за десятками класифікаційних ознак, проте, в Україні, на даний час, існують лише декілька їхніх форм.

Класифікація поняття іноземних інвестицій для України передбачає групування за певними ознаками: за періодом здійснення, за походженням, за рівнем ризику, за методом участі, за цільовим призначенням (рис. 1).



**Рис. 1.** Класифікація іноземних інвестицій притаманних для української економіки [4].

Іноземні інвестиції у світі є різноманітні за своєю природою та поділяються на різні види за десятками класифікаційних ознак, проте в Україні функціонують лише декілька їхніх форм (рис. 1).

Як свідчить світова практика, іноземні інвестиції, з одного боку, можуть прискорювати темпи економічного зростання, підвищувати зайнятність, технологічний рівень економіки, конкурентоспроможність вітчизняних товарів на внутрішньому та зовнішньому ринках, а з іншого – у випадках трансферу відсталих технологій і методів організації виробництва – стримувати розвиток країни, посилювати її залежність від іноземних технологій і капіталів [5].

О. О. Балануца виділяє три етапи у процесі надходження прямих іноземних інвестицій в Україну. Перший з них охоплює період з 1992 по 1994 рік і характеризується низьким рівнем залучення іноземних інвестицій. Другий етап тривав до початку XXI століття і відрізнявся динамічним зростанням зацікавленості іноземних інвестицій. За 1994 – 2000 роки обсяг прямих іноземних інвестицій зріс у 6,8 разів [6].

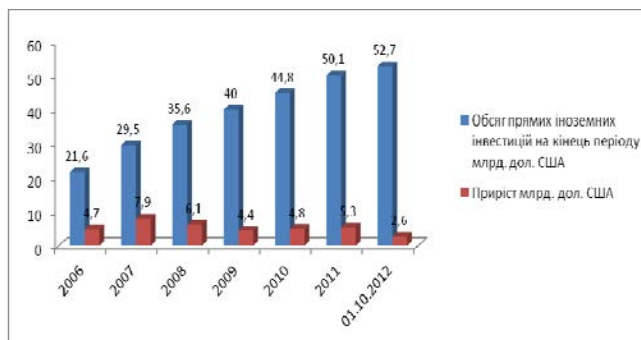
Аналіз даних Держкомстату (табл. 2) показує динаміку надходження прямих іноземних інвестицій в Україну з 2005 до 2012 рр.

**Таблиця 2.** Обсяги прямих іноземних інвестицій, млрд. дол. США в Україну [10].

Роки	Обсяг прямих іноземних інвестицій на кінець періоду млрд. дол. США	Приріст млрд. дол. США	Темп зростання, %	Темп приросту, %
2005	16,9	-	-	-
2006	21,6	4,7	127,8	+27,8
2007	29,5	7,9	136,5	+36,5
2008	35,6	6,1	120,6	+20,6
2009	40,0	4,4	112,3	+12,3
2010	44,8	4,8	112,0	+12,0
2011	50,1	5,3	111,8	+11,8
01.10.2012	52,7	2,6	105,1	+5,1

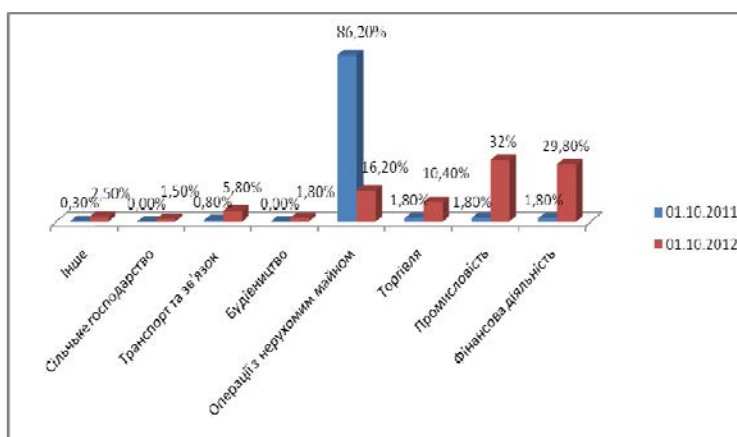
Аналіз обсягів прямих іноземних інвестицій в Україну за 2005 – 2012 рр. показав, що найбільший приріст їх надходження спостерігався у 2007 році й становив 36,5 %, але в наслідок світової фінансової кризи приріст прямих іноземних інвестицій має тенденцію до скорочення. Так за 9 місяців 2012 р. він становив 5,1%, проте у вартісному виразі спостерігається зростання прямих іноземних інвестицій в економіку України.

Таким чином, загалом за останні вісім років спостерігається збільшення обсягів прямих іноземних інвестицій в Україну, незважаючи на світову фінансову кризу, а також інші фактори, що впливають на економіку України (таблиця 2, рис. 2).



**Рис. 2.** Обсяги прямих іноземних інвестицій, млрд. дол. США в Україну за 2005 – 01.01.2012

За даними Міністерства економічного розвитку і торгівлі України найбільш привабливими для інвесторів за обсягами залучення капітальних інвестицій залишаються такі галузі: промисловість – 32%, будівництво –1,8%, операції з нерухомим майном –16,2%, діяльність транспорту і зв’язку –5,8%, торгівля – 10,4% (рис. 3).

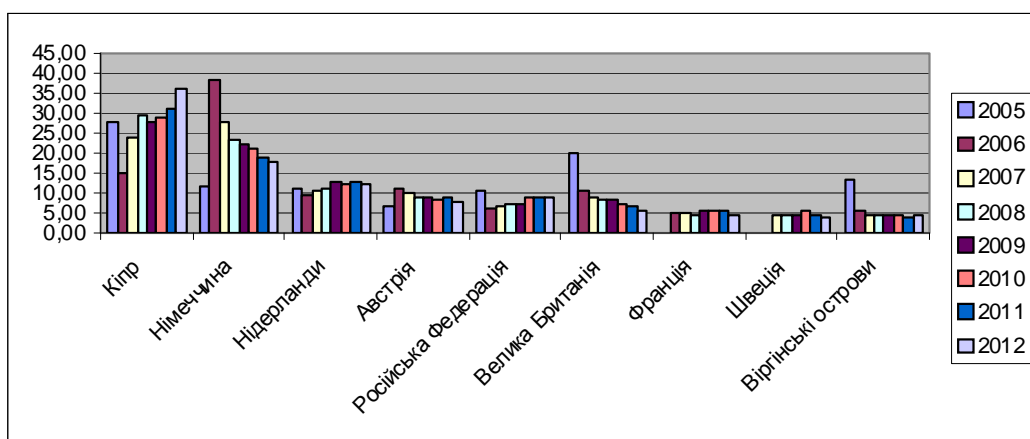


**Рис. 3.** Розподіл прямих іноземних інвестицій за основними видами економічної діяльності (у % до загального обсягу інвестування) [7].

Так, у підприємствах промисловості зосереджено 32,0 % загального обсягу прямих інвестицій в Україну, у фінансових установах – 29,8%. На 01.10.2012 року на підприємствах промисловості зосереджено прямих інвестицій 16866,0 млн. дол. США (32,0%), у т.ч. переробної – 13935,8 млн. дол. США, з виробництва та розподілення електроенергії, газу та води – 1506,6 млн. дол. США, добувної – 1423,5 млн. дол. США. Серед галузей переробної промисловості у підприємства металургійного виробництва та виробництва готових металевих виробів унесено 6136,6 млн. дол. США прямих інвестицій, виробництва харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів – 2995,3 млн. дол. США, хімічної та нафтохімічної промисловості – 1320,6 млн. дол. США, машинобудування – 1155,5 млн. дол. США, виробництва іншої неметалевої мінеральної продукції – 1012,7 млн. дол. США [7].

**Таблиця 3.** Обсяги прямих іноземних інвестицій в Україну за період січня-жовтня 2005 – 2012 рр. [9].

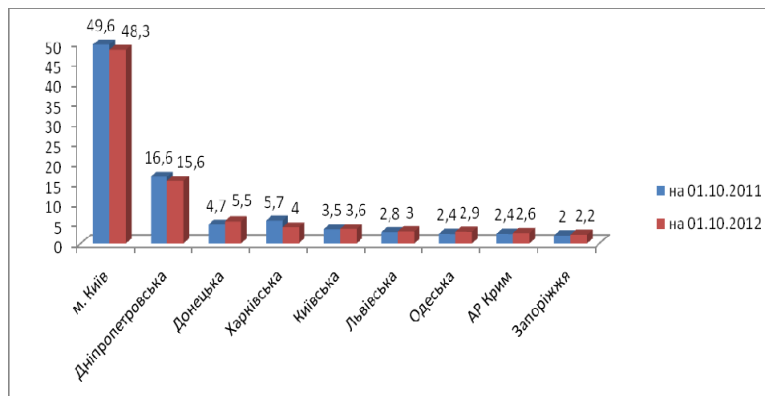
Країна	Рік															
	2005		2006		2007		2008		2009		2010		2011		2012	
	млн. \$ США	питома вага, %	млн. \$ США	питома вага, %	млн. \$ США	питома вага, %	млн. \$ США	питома вага, %	млн. \$ США	питома вага, %	млн. \$ США	питома вага, %	млн. \$ США	питома вага, %	млн. \$ США	питома вага, %
Кіпр	1456,5	27,30	2186,2	14,67	4957,6	23,71	8534	29,05	8201,7	27,56	9579,1	28,61	12089,1	30,82	15075,5	35,78
Німеччина	628,2	11,77	5700,7	38,24	5759,3	27,54	6826,9	23,24	6580,8	22,11	7005,7	20,92	7287,5	18,58	7432,7	17,64
Нідерланди	589	11,04	1364,3	9,15	2173,7	10,40	3253,7	11,07	3814,2	12,82	4082,7	12,19	4914,4	12,53	5040,8	11,96
Австрія	350,5	6,57	1659,4	11,13	2010,5	9,62	2564,9	8,73	2564,8	8,62	2667,3	7,97	3447,8	8,79	3300,7	7,83
Російська Федерація	555,6	10,41	925	6,21	1343,2	6,42	2097,4	7,14	2061,5	6,93	2956,3	8,83	3439,5	8,77	3706,1	8,80
Велика Британія	1046,8	19,62	1520,2	10,20	1820	8,70	2329,2	7,93	2348,5	7,89	2284,7	6,82	2504,4	6,39	2396	5,69
Франція		0,00	763,2	5,12	1025,6	4,90	1266,1	4,31	1589,6	5,34	1751,6	5,23	2222	5,67	1796,8	4,26
Швеція		0,00		0,00	876,7	4,19	1260,3	4,29	1256,4	4,22	1732,2	5,17	1755,6	4,48	1578,6	3,75
Віргінські острови	708,8	13,28	786,9	5,28	943,2	4,51	1248,7	4,25	1340,5	4,50	1425,5	4,26	1561,4	3,98	1805,7	4,29
	53356	100,0	14906	100,0	20910	100,0	29381	100,0	29758	100,0	33485	100,0	39222	100,00	42133	100,00

**Рис. 4.** Динаміка обсягів прямих іноземних інвестицій в Україну за період січня-жовтня 2005 – 2012 рр. млн. дол. США

З рисунку 4 видно, що безпосереднім лідером серед країн-інвесторів залишається Кіпр, який інвестував в економіку України на 01.10.12 року – 15075,5 млн. дол. США, не втрачають також своїх позицій такі країни як Німеччина, Нідерланди, Австрія, Російська Федерація.

Проте, слід зазначити, що з березня 2013 року на Кіпрі відбувається фінансова криза, що може призвести до краху банківської системи країни. Опитані DW аналітики по різному оцінюють можливі ризики для української економіки. Українські експерти, опитані DW, розійшлися в думках про те, наскільки сильно постраждає Україна в разі банкрутства Кіпру. За деякими даними, на рахунках у кіпрських банках зберігаються від 10 до 20 млрд євро, що належать українським громадянам і компаніям. Так існує думка, що ситуація на Кіпрі може призвести до невизначеності на фінансових ринках і до подорожчання кредитів, які Київ братиме на зовнішніх ринках. Проте існує і протилежна думка - проблеми Кіпру матимуть лише обмежений вплив на економіку України [8].

Аналіз розподілу залучених прямих іноземних інвестицій за основними регіонами-реципієнтами інвестицій України свідчить про непропорційний розподіл обсягів залучення інвестицій у регіони України (рис. 5).

**Рис. 5.** Розподіл залучених прямих іноземних інвестицій за основними регіонами-реципієнтами інвестицій України (у % до загального обсягу)[7].

На кінець 2012 р. спостерігається залучення найбільшої частини прямих іноземних інвестицій м. Київ – 48,3%, решта розподілені між регіонами України (рис. 4). Таким чином, лідерами у залученні прямих іноземних інвестицій є Дніпропетровська область, на яку на кінець 2012 року припало 15,6% іноземних інвестицій, друге місце належить Донецькій області – 5,5%, третє – Харківській області – 4%.

Таким чином, слід зауважити, що потрібно створити такі умови, щоб прямі іноземні інвестиції надходили не лише до розвинутих регіонів України, але й в інші області та міста, які їх потребують, щоб був рівномірний соціально-економічний розвиток на території України. Залучаючи в вітчизняну економіку іноземні інвестиції, важливо відслідковувати і попереджати їх потенційні загрози, що вони можуть заподіяти економіці як окремого регіону так і державі в цілому.

Так, здебільшого транснаціональні компанії (ТНК) купують контрольні пакети акцій вітчизняних підприємств, щоб позбавитися на ринку від конкурентів. Як наслідок може виникнути загроза для українських підприємств - будуть випускати неконкурентоспроможну або неякісну продукцію. Але існують і позитивні наслідки впливу прямих іноземних інвестицій на економіку України. Так прямі іноземні інвестиції підвищують зайнятість населення та заробітну плату. Вони сприяють розвитку дрібного бізнесу, підтримці різних громадських організацій, ремонту доріг та комунікацій, покращенню, модернізації житлово-комунального господарства.

Одним із головних напрямків здійснення зовнішньоекономічної політики України є інтеграція у світові інвестиційні процеси. Так, входження України в СОТ сприяло покращенню інвестиційного клімату в державі. Сьогодні головним партнером України на ринку прямих іноземних інвестицій є ЄС. Збільшення об'єму надходження прямих іноземних інвестицій через інтеграційні процеси знаходиться на стадії розробки. Щоб здійснювалося масштабне інвестування в економіку країни потрібні значні зміни у галузях економіки, політики, права. Мале інвестування також пов'язано зі значним ризиком та корупцією. Потрібно створити такі умови, щоб інвестування відбувалося на довгострокових умовах. Україна майже не інвестує кошти в економіку інших країн, якщо не враховувати нелегальний відтік капіталу за кордон – це є одним з головних недоліків у реалізації цієї стратегії.

Важливо залучати прямі іноземні інвестиції, які несуть із собою сучасні технології, «ноу-хау», передові методи управління і маркетингу. Це зробить можливим випуск конкурентоспроможної продукції як за рівнем новизни і якістю вироблених товарів і послуг, так і за зниженням витрат їх виробництва. А для цього потрібні працівники, які зможуть ефективно використовувати нові технології і будуть здатні перемагати в жорсткій конкурентній боротьбі. Значить, іноземні інвестиції повинні супроводжуватися навчанням персоналу – перепідготовкою його на місці, зарубіжними стажуваннями. Для залучення іноземних інвестицій Україна повинна створити сприятливе інвестиційне середовище. Адже прямі іноземні інвестиції є додатковим джерелом нагромадження, що істотно збільшує ресурси для відновлення і розширення основного капіталу, реалізації інвестиційних проектів і програм, які забезпечують інноваційний розвиток економіки. Прямі іноземні інвестиції мають активізувати включення в господарський процес природного, виробничого та трудового потенціалу, що раніше використовувався не раціонально [5].

**Висновки.** У результаті проведеного дослідження можна стверджувати, що сьогодні забезпечити потужний соціально-економічний розвиток України неможливо без прямих іноземних інвестицій, проте існують перешкоди та ризики, що пов'язані з надходженням інвестицій. Щоб їх подолати треба досягти узгодженості між соціальними та політичними сферами, треба рівномірно розподіляти інвестиції по всій території України, розробити державну стратегію щодо залучення прямих іноземних інвестицій.

Україна є одним з лідерів серед країн Співдружності Незалежних Держав за обсягами залучення прямих іноземних інвестицій, так протягом 2005-2012 років спостерігається тенденція зростання обсягів прямих іноземних інвестицій в економіку країни. Проте обсяг залучених інвестицій є недостатнім для ефективного розвитку. Реалізація вище перелічених заходів дасть Україні можливість в подальшому залишатися привабливою для іноземних інвесторів.

#### Джерела та література:

1. Україна. Закон. Про режим іноземного інвестування від 19.03.96 р. № 93/96-ВР від 19.03.1996// Відомості Верховної Ради. – 1996, № 19. – С. 80
2. Тесля С. М. Прямі іноземні інвестиції як економічна категорія, їх суть та класифікація // Науковий вісник НЛТУ України. – 2009. – Вип. 19.3 / :[Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http://archive.nbu.gov.ua/portal/chem\\_biol/nvnlntu/19\\_3/131\\_Teslia\\_19\\_3.pdf](http://archive.nbu.gov.ua/portal/chem_biol/nvnlntu/19_3/131_Teslia_19_3.pdf)
3. Федулова А. Прямі іноземні інвестиції у забезпеченні технологічної модернізації виробництва: світові тенденції та проблеми в Україні// Економіст. – 2011. - №5 – с.44
4. Фаріон І. Д., Грицюк Г. Р. Проблемні аспекти залучення іноземних інвестиційних ресурсів в економіку України// Всеукраїнський науково-виробничий журнал:[Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http://archive.nbu.gov.ua/portal/soc\\_gum/inek/2011\\_7/229.p](http://archive.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/inek/2011_7/229.p)
5. Полковниченко С. О., Аркадьєва Н. В. Вплив прямих іноземних інвестицій на розвиток економіки України//Науковий вісник ЧДІЕУ. –№ 3 (7), 2010 /:[Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http://archive.nbu.gov.ua/portal/soc\\_gum/nvchdieu/2010\\_3/079-085%20polkovnichenko.pdf](http://archive.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/nvchdieu/2010_3/079-085%20polkovnichenko.pdf)
6. Балануца О. О. Роль іноземного інвестування в економіці України //Формування ринкових відносин в Україні. – 2008. - №10 – с.73.
7. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. Інвестиційна та фінансова політика [Електронний ресурс]// kmu: [сайт]. – Режим доступу : [http://me.kmu.gov.ua/control/uk/publish/category/main?cat\\_id=36525](http://me.kmu.gov.ua/control/uk/publish/category/main?cat_id=36525). Назва з екрана.

8. [Новини Економіки](http://bnn.in.ua/ukraine/economic/18481_kipr_novini_kipru_analitiki_po_riznomu_otzinyuyut_vpliv_problem_ostrova_na_ukrayinu) : Кіпр - Новини Кіпру: Аналітики по - різному оцінюють вплив проблем острова на Україну [Електронний ресурс]// <http://bnn.in.ua>: [сайт]. – Режим доступу : [http://bnn.in.ua/ukraine/economic/18481\\_kipr\\_novini\\_kipru\\_analitiki\\_po\\_riznomu\\_otzinyuyut\\_vpliv\\_problem\\_ostrova\\_na\\_ukrayinu](http://bnn.in.ua/ukraine/economic/18481_kipr_novini_kipru_analitiki_po_riznomu_otzinyuyut_vpliv_problem_ostrova_na_ukrayinu). Назва з екрана.
9. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>

Мартынов Г.А., Харченко В.А.

УДК 658.15

## СОВРЕМЕННЫЕ АСПЕКТЫ АНАЛИЗА ПЛАТЕЖЕСПОСОБНОСТИ И ЛИКВИДНОСТИ СО СТОРОНЫ ВНЕШНИХ СУБЪЕКТОВ ФИНАНСИРОВАНИЯ

*Аннотация.* Определены природа и сущность платежеспособности и ликвидности, обоснована необходимость проведения анализа платежеспособности на предприятиях, приведена характеристика основных коэффициентов платежеспособности и ликвидности с указанием нормативных значений, рассмотрены преимущества и недостатки применения системы показателей платежеспособности на предприятиях, проведен анализ платежеспособности и ликвидности с точки зрения внешних субъектов финансирования. Использование этого анализа позволит повысить качество аналитической оценки финансового состояния предприятия со стороны внешних субъектов финансирования.

**Ключевые слова:** платежеспособность, ликвидность, анализ, внешние субъекты финансирования.

*Анотация.* Визначена природа та сутність платоспроможності та ліквідності, обґрунтована необхідність проведення аналізу платоспроможності на підприємстві, приведена характеристика основних коефіцієнтів платоспроможності та ліквідності з відображенням нормативних значень, розглянуті переваги та недоліки застосування системи показників платоспроможності на підприємстві, проведений аналіз платоспроможності та ліквідності з точки зору зовнішніх суб'єктів господарювання. Використання цього аналізу дозволить підвищити якість аналітичної оцінки фінансового стану підприємства з боку зовнішніх суб'єктів фінансування.

**Ключові слова:** платоспроможність, ліквідність, аналіз, зовнішні суб'єкти господарювання.

*Summary.* This article is dedicated to today's current questions of analyzing nature and the essence of solvency and liquidity. The author grounds the necessity of analyzing the solvency of enterprises, and points out the characteristics of the main ratios of solvency and liquidity by using indicators of values. It also considers the advantages and disadvantages of using the value system in the enterprises. The currency of the given article is grounded by the ability of getting credits, investments, and other kinds of loans. Also it's value for the enterprise is dependent mainly on applying quite a high level of solvency, where creditors present loans. Special attention has been devoted to analyzing solvency and liquidity from the point of view of external subjects of financing. The author states such a approach towards such analysis depending on the source of finding the loans, as well as the sum and term of the loan. As well as different peculiarities and factors. He also considers the indicators of such a analysis for making a decision, for receiving additional loans by external subjects of financing. Use of such analysis will allow to increase the quality of analytical evaluation of financial condition of the enterprise from the external subjects of financing.

**Keywords:** solvency, liquidity, analysis, external subjects of financing.

**Постановка проблемы.** В современных экономических условиях деятельность каждого хозяйствующего субъекта является предметом внимания обширного круга участников рыночных отношений, организаций и лиц, заинтересованных в результате его функционирования. При этом подходы к оценке надежности партнера могут различаться в зависимости от формы, цели сотрудничества и других факторов. Одним из важнейших условий, определяющих финансовую устойчивость организации, является ее платежеспособность и ликвидность, показатели которой используются самим предприятием, его владельцами и работодателями.

Целью данной работы является анализ платежеспособности и ликвидности со стороны внешних субъектов финансирования.

Актуальность темы заключается в том, что на сегодняшний день возможности получения кредитов, инвестиций и других заемных средств, а также цена их для предприятия зависят главным образом от того сможет ли оно обеспечить достаточно высокий уровень платежеспособности, при котором кредиторы предоставляют ему эти заемные средства.

Проблематика данной темы состоит в том, что понятие «платежеспособность», «ликвидность» одно, а подход к нему с точки зрения внешних субъектов финансирования разный и зависит от источника привлечения заемных средств, суммы и срока привлечения, а также других особенностей и факторов.

Основная задача работы состоит в том, чтобы на основании обработанного материала определить природу и сущность платежеспособности и ликвидности, охарактеризовать основные показатели, коэффициенты платежеспособности и ликвидности с определением нормативных значений, а также рассмотреть влияние показателей такого анализа для принятия решения о предоставлении дополнительных заемных средств внешними субъектами финансирования.

### Анализ основных исследований и публикаций.

В экономической литературе методы анализа платежеспособности рассмотрены достаточно полно в работах О.В. Ефимовой и М.В. Мельник [1 с.171-218], Л.В. Донцовой и Н.А. Никифоровой [2 с.97-102;211-